

Wijzigingen in de WGBO per 1 januari 2020

Inzagerecht nabestaanden

Per 1 januari 2020 hebben nabestaanden een wettelijk recht op inzage in het medisch dossier van de overleden patiënt gekregen. Met dit inzagerecht wordt een wettelijk uitzondering gemaakt op de geheimhoudingsplicht die de hulpverlener heeft ten opzichte van het medisch dossier van zijn patiënt.

Op grond van het nieuwe artikel 7: 458a BW dient de hulpverlener inzage in of afschrift van gegevens uit het dossier van een overleden patiënt te geven:

- 1) indien de patiënt bij leven hiervoor toestemming heeft gegeven;

Deze toestemming moet schriftelijk of elektronisch zijn vastgelegd door de patiënt of de hulpverlener. Mondelinge toestemming van de patiënt is niet voldoende en ook het beginsel van 'veronderstelde toestemming' is (bewust) niet in de wet opgenomen (artikel 7:458a lid 1 sub b BW);

- 2) indien nabestaanden of voormalig vertegenwoordigers (art. 7:465 lid 3 BW) op grond van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen (Wkkgz) een mededeling ontvangen van een incident;

Onder een 'incident' in de zin van Wkkgz valt in ieder geval een medische fout. Deze grond voor inzage geeft alleen recht op inzage van het deel van het medisch dossier, dat betrekking heeft op het incident.

- 3) aan een ieder die een zwaarwegend belang heeft bij inzage (artikel 7:458a lid 1 sub c BW);

Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn, indien degene die hier een beroep op doet wil kunnen nagaan of de overleden patiënt wils(on?)bekwaam was bij het opstellen van zijn testament of bij een vermoeden van een medische fout. Degene die beroep doet op deze grond voor inzage dient aannemelijk te maken dat zijn zwaarwegend belang wordt geschaad en dat inzage in of afschrift van gegevens uit het dossier van de overleden patiënt noodzakelijk is voor de behartiging van dit belang.

- 4) aan ouders of voogd van een overleden kind jonger dan 16 jaar, tenzij dit in strijd is met goed hulpverlenerschap (artikel 7:458a lid 2 BW);

In alle gevallen geldt dat uitsluitend gegevens mogen worden verstrekt, voor zover deze betrekking hebben op de grond waarvoor inzage wordt verleend (lid 3). Er mogen geen gegevens worden verstrekt voor zover schriftelijk of elektronisch is vastgelegd dat de patiënt dat niet wil of de persoonlijke levenssfeer van een ander word geschaad (lid 4).

Het kan voorkomen dat een hulpverlener en de nabestaanden van een overleden patiënt van mening verschillen over de vraag of sprake is van (een vermoeden van) een medische fout. Indien de nabestaanden een beroep doen op een zwaarwegend belang bij inzage in het medisch dossier van de overleden patiënt vanwege een vermoeden van een medische fout (artikel 7:458a lid 1 sub c BW) en de hulpverlener

geen inzage verstrekt, dient de hulpverlener op verzoek van degene die hier om heeft gevraagd, inzage in de gegevens te geven aan een door de verzoeker aangewezen onafhankelijke arts. Deze onafhankelijke arts beoordeelt dan of het niet verstrekken van de inzage of het afschrift gerechtvaardigd is. Zo niet, dan moet de hulpverlener alsnog inzage of een afschrift geven aan degene die daarom verzoekt. Eén en ander is bepaald in het nieuwe artikel 7: 458b BW.

Met deze nieuwe wettelijke regeling zal het in de praktijk voor nabestaanden makkelijker zijn om bij een vermoeden van een medische fout inzage te krijgen in het medisch dossier van een overleden patiënt.

Tips voor de praktijk

Het advies is om tijdig met een patiënt te bespreken (en in het dossier vast te leggen) of deze toestemming geeft aan zijn nabestaanden of wettelijk vertegenwoordigers om na zijn overlijden inzage te hebben in (een deel van) zijn medisch dossier.